

Fakultní základní škola Olomouc
Hálkova 4

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Mozart a Olomouc

Olomouc, květen 2011

Kateřina POHLOVÁ

Obsah:

1. Úvod	4
2. Život W. A. Mozarta	5
2.1 Život.....	5
3. Mozart v Olomouci.....	5
3.1 Příjezd do Olomouce	5
3.2 Ubytování.....	6
3.3 Neštovice	6
3.4 Přátelský kruh	7
3.5 Mozart a hudba v Olomouci	7
3.6 Odjezd z Olomouce	7
4. Mozartovská tradice v Olomouci	7
4.1 Důkazy o pobytu	7
4.2 Mozart a dnešní Olomouc	8
6. Závěr.....	9

Abstrakt

Moje závěrečná práce pojednává o W. A. Mozartovi v Olomouci. Na začátku stručně shrnuje Mozartův život, pak se dále věnuje pobytu rodiny Mozartovy v Olomouci a nakonec popisuje vztah dnešní Olomouce k Mozartovi.

Abstract

My work is about W.A.Mozart in Olomouc. The first part is about when he came to Olomouc, where he lived, which people met and etc. In the second part, you find information about Mozart's traditions in today's Olomouc.

1. Úvod

Téma Mozart a Olomouc jsem si vybrala hned z několika důvodů. Od pěti let hraji na klavír a za těch deset roků, co se tomuto nástroji věnuji, jsem odehrála spoustu druhů skladeb z různých časových období hudební historie. Z tohoto množství jsou pro mě Mozartovy skladby doslova srdeční záležitostí. Nejen, že se mi dobře hrají a jejich nastudování (alespoň pro mě) není příliš obtížné, ale velká část z nich má v sobě cosi pozitivního, jejich melodie je neuvěřitelně čistá a dobře zapamatovatelná. Na většinu lidí, když je slyší, přenáší pohodu a dobrou náladu.

Dalším důvodem je jeho život a dílo. Od chvíle, kdy jsem poprvé uviděla film *Amadeus* od Miloše Formana, mě nepřestává fascinovat jeho osobnost a všechno s ní spojené. I když se dožil pouhých 35 let, stihl toho opravdu hodně. Např. napsat přes 626 děl (symfonie, opery, operety, komorní hudbu, koncerty, chorály), či procestovat celou Evropu, mimo jiné i Olomouc, což je hlavním tématem této práce.

Touto prací bych vám chtěla přiblížit nejen Mozarta samotného, ale především jeho pobyt v Olomouci. Jaká místa zde navštívil, jestli zde něco složil nebo kde byl ubytovaný. I já sama bych se vyhledáváním informací chtěla dozvědět něco nového.

Moji práci by mohli využít všichni ti, kteří toho o tomto výjimečném klasicistním skladateli mnoho nevědí, i ti, kteří by chtěli v Olomouci navštívit místa, kde Mozart pobýval.

obr. 1- W.A.Mozart

2. Život W. A. Mozarta

2.1 Život

Wolfgang Amadeus Mozart se narodil v Salcburku v roce 1756. Jeho otec, Johann Georg Leopold Mozart, byl hudební skladatel a houslista. Spolu se svojí sestrou Annou Marií, která také hrála dobře na klavír, cestoval malý Wolfgang po Evropě, kde s pomocí otce pořádali různé koncerty. Mozart byl velmi nadaný a už ve svých osmi letech napsal svoji první symfonii a o čtyři roky později první operu i mši. Protože turné po Evropě sklízelo velký úspěch, dostával od šlechty objednávky na opery. Jejich koncertování v Evropě trvalo tři roky. Pak se vrátili zpátky do Vídně, kde Mozart nějakou tu dobu pobyl, ale zanedlouho se vydal spolu s matkou do Francie. Zde měl koncerty v Paříži, avšak jeho matka tu bohužel zemřela.

V roce 1782 se i přes odpor otce a jeho sestry oženil s Konstancí Weberovou, se kterou měl tři syny, ale jen jeden se dožil dospělosti. I přesto, že dosahoval velkých úspěchů, měl stále větší dluhy. 5. prosince 1791 Mozart ve Vídni umírá. Smutné je, že jeho tělo bylo pohřbeno do společného hrobu a dodnes se neví, kde je. Příčinu jeho smrti nikdo přesně nezná, ale pravděpodobně byl otráven jedem. Jeho poslední skladbou bylo Rekviem, které však nedokončil.

3. Mozart v Olomouci

3.1 Příjezd do Olomouce

15. října 1767 se měla ve Vídni konat svatba arcivévodkyně Marie Josefy (dcery císařovny Marie Terezie) s neapolským králem Ferdinandem IV. Nevěsta ale v den své svatby zemřela na neštovice, které v tu dobu zachvátily celou Vídeň. Otec Mozarta plánoval, že na svatbě vystoupí i se svými nadanými dětmi, ale vzhledem k úmrtí nevěsty se svatba nekonala a místo toho byl vyhlášen šestitýdenní dvorní smutek. Byla také zakázána divadelní představení a hudební vystoupení, takže se rodina Mozartova rozhodla odjet na Moravu, aby je nezasáhla epidemie neštovic.

Jeli přes Brno a Vyškov (zde museli nechat opravit svůj povoz) a ve večerních hodinách 26. října projížděl Terezkou branou koňmi tažený cestovní kočár, ve kterém jel Leopold Mozart se svojí manželkou a dvěma dětmi. Ještě tento večer se u malého Wolfganga objevili první náznaky choroby.

3.2 Ubytování

Po příjezdu do Olomouce se nechal Leopold se svojí rodinou ubytovat v hostinci U Černého orla. Pokoj, který dostali, ale nebyl zrovna přívětivý. Stěny prý byly nasáklé vlhkostí a kouř z kamen je štípal do očí. Navíc se Wolfgangův stav zhoršil. Měl čím dál tím větší horečku, která přetrvávala až do rána.

Další den odešel otec Mozarta na mši do dómu sv. Václava. Zde navštívil hraběte Podstatského. Když mu vyprávěl o stavu svého nemocného syna, hrabě mu nabídl, že jeho rodinu vezme k sobě domů a k Wolfgangovi pošle lékaře.

Ještě téhož dne se rodina přestěhovala do dvou pokojů kapitulního děkanství u Dómu na Václavském náměstí.

obr. 2 - Kapitulní děkanství

3.3 Neštovice

Josef Wolff, lékař, kterého nechal hrabě Podstatský poslat za Wolfgangem, byl nejlepší v celé Olomouci. Měl dobrou pověst a velké zkušenosti.

Když jedenáctiletého Mozarta převáželi z hostince k jejich novému hostiteli, lékař nemohl zcela přesně určit, jestli má opravdu neštovice, na jeho kůži se objevilo jen několik narůžovělých skvrn. Dalšího dne ale neštovice vyrazily na celém těle. Wolfgang začal pravidelně pít čaj z chrastavice, k tomu bral myrhu a každých šest hodin předepsaný prášek. Neštovice začaly postupně ustupovat a Wolfgangův stav se ze dne na den zlepšoval, avšak obličej měl tak nateklý, že skoro devět dní neviděl.

Rodiče Wolfganga měly také starost, aby neštovice nedostala jeho sestra Nannerl (Anna Marie), která se pohybovala v jeho blízkosti. Naneštěstí onemocněla i ona, ale průběh její nemoci nebyl až tak závažný jako u jejího bratra.

Za několik dní byli oba sourozenci úplně zdraví. Mozart si však několik týdnů po uzdravení musel šetřit svoje oči a stopy po neštovicích mu zůstaly do konce života v podobě skvrn na jeho kůži.

3.4 Přátelský kruh

Během pobytu v Olomouci se kolem rodiny Mozartových vytvořil přátelský kruh, tvořící nejen hrabě Podstatský a lékař Josef Wolff se svojí devítiletou dcerou, ale i dvorní kaplan olomouckého biskupa pan Hay, šermířský mistr Lactanius de Sera a někteří členové olomoucké a brněnské kapituly.

Dobu, po kterou byl Wolfgang nemocný, si krátil čtením dopisů přátel ze Salcburgu. Velmi se mu také líbila kouzla s kartami, která ho učil pan Hay, ostatně karty byly Mozartovou nejoblíbenější činností hned po komponování skladeb. V rezidenci bylo také několik her pro čtyři hráče (např. loterie). Dokonce se během návštěv šermířského mistra naučil šermovat.

3.5 Mozart a hudba v Olomouci

Mozart v průběhu svého léčení z neštovic skládal. Zcela určitě se ví, že v Olomouci vznikla jeho 6. symfonie F-dur pro dvoje housle, dvě violy, kontrabas a dvě flétny. Také zde složil árii, která byla věnovaná devítileté dceři lékaře Josefa Wolffa.

Názor rodiny Mozartovy, zejména Leopolda Mozarta, na hudbu v Olomouci nebyl příliš kladný. Hudba hrající se v olomouckých kostelích prý byla velmi slabá a nevýrazná. Příčinou byl patent Marie Terezie, který v kostelích zakazoval používání trumpet a tympanů.

3.6 Odjezd z Olomouce

Otec Leopold plánoval, že z Olomouce odjedou dříve, ale cestování v zimě mu dělalo starosti. V dopise příteli Hagenauerovi píše: *„To nejnepříjemnější pro nás je, že brzy přijdou Vánoce, a ne Velikonoce. A abych neudělal při zimním cestování nějakou chybu, musím při svých účtech počítat s tím, že budu muset vydat na 100 zlatých, abych svoje lidi na cestu dobře zaopatřil. Zima je zkrátka zima! Do Vídně nepřijedeme před 1768, protože se v Brně přece jen budeme muset nejméně 10 dní zdržet. Dostí! Člověk nemá nikdy říkat, co učiní. Dobře víte, jak často nebeský účetní revizor udělá škrť přes naše účty.“* Nakonec Leopold se svou rodinou odjel z Olomouce 23. prosince 1767. Štědrý den strávili v Brně, kde také za týden uspořádali koncert. Do Vídně přijížděli za kruté zimy 10. ledna 1768.

4. Mozartovská tradice v Olomouci

4.1 Důkazy o pobytu

Kdybychom chtěli v Olomouci navštívit místa, kde Leopold Mozart se svou rodinou pobýval, určitě bychom se vypravili na kapitulní děkanství, které stojí na Václavském náměstí dodnes. Tam je také pamětní deska připomínající Mozartův pobyt v Olomouci. Tuto desku zhotovil výtvarník Julius Pelikán v roce 1937.

Najít hostinec U Černého orla je už ovšem složitější, protože v Olomouci prý existovaly takové hostince dva. První se nacházel v místě dnešní Hanácké restaurace na Dolním náměstí. Druhý stál pravděpodobně na předměstí Nová Ulice, musel být však zbourán z důvodů výstavby panelových domů.

obr.3 - Pamětní deska

4.2 Mozart a dnešní Olomouc

V programu Moravského divadla se pravidelně objevují Mozartovy opery. V roce 1922 se zde poprvé hrála česky zpívaná Figarova svatba, která se za posledních 90 let vracela do programu divadla nejčastěji. Po ní následoval Don Juan, Kouzelná Flétna, Così fan tutte či Únos ze serailu. V současné době nehraje Moravské divadlo žádnou Mozartovu operu, ale v blízké budoucnosti se určitě nějaká objeví.

Vzhledem k tomu, že navštěvují ZUŠ Iši Krejčího, zhruba jednou za dva roky se zúčastňují regionální soutěže „Mozart opět v Olomouci“. Už z názvu této soutěže vyplývá, že se zde hrají W. A. Mozarta určené pro klavír. I při významném výročí tohoto skladatele pořádá naše škola koncerty.

Protože Olomouc na Mozartův pobyt opravdu nezapomněla, je tady po něm pojmenovaný sál v MFO a dokonce i ulice. Ulice Mozartova se nachází u tř. Svornosti spolu s dalšími ulicemi pojmenovanými podle významných českých skladatelích např. Dvořákova, Sukova nebo Škroupova.

obr.4 - Hanácká restaurace

6. Závěr

Tato práce mě obohatila o spoustu nových informací. Naučila jsem se také lépe pracovat ve Wordu a dozvěděla jsem se více nejen o Mozartovi, ale i o Olomouci a její historii. Při hledání zdrojů k této práci mě překvapilo, kolik materiálů a záznamů se dochovalo o pobytu Mozarta. Velice zajímavý mi přišel obsah dopisů, které posílal Leopold Mozart z Olomouce svým přátelům do Salcburku.

Jsem velmi ráda, že jsem si toto téma vybrala, protože jsem se dozvěděla hodně nového. I když historie a dějepis nejsou pro mě moc záživné, v tomto případě je opak pravdou. Doufám, že vás tato práce alespoň něčím opravdu zaujala.

Prohlašuji, že na celé práci jsem pracovala samostatně a použitou literaturu jsem uvedla.

V Olomouci, červen 2011

---

podpis

Literatura

knihy:

Jitka Balatková, Jiří Fiala, Vladimír Hudec, Miloš Kouřil, Antonín Schindler, Vladimír Spáčil, Eduard Wondrák : *Mozart a Olomouc*. UP Olomouc, 1991

webové stránky:

<http://www.eklasika.cz/wolfgang-amadeus-mozart.php> [2011-05-05]

<http://zivotopis.osobnosti.cz/wolfgang-amadeus-mozart.php> [2011-05-09]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Leopold_Mozart [2011-05-09]

<http://klasik.nepise.cz/29160-w-a-mozart-zivotopis.html> [2011-05-23]

<http://www.moravskedivadlo.cz/> [2011-06-04]

<http://www.olomouc.cz/mapa-olomouce/> [2011-06-04]

Fotografie jsou vlastní.